

طرح درس تفکر درباره تلویزیون و فیلم ها

برای کلاس اول تا ششم

مرور کلی طرح درس

ما در این طرح درس می خواهیم تا کودکان را تشویق کنیم تا یک نقطه نظر و عقیده درباره آنچه که می بینند برای خود شکل دهند و نسبت به آنچه که در تلویزیون و فیلم می بینند واکنش نشان دهند. در این درس کودکان شروع به فکر کردن درباره مفاهیم پایه می کنند؛ اینکه چگونه مخاطبان، معانی و دنیای ساخته شده توسط تلویزیون و فیلم را تفسیر می کنند. دانش آموزان این کار را از طریق کشف تفاوت های میان جهان های خلق شده در فیلم و زندگی واقعی، تکنیک های ساختن فیلم، صدا، موسیقی و استوری برد انجام می دهند.

نتایج مورد انتظار

- دانش آموزان درباره چگونگی واکنش شان به تلویزیون و فیلم آگاه می شوند.
- آنها روشهای متنوعی که با استفاده از آنها فیلم و تلویزیون ساخته می شوند را درک خواهند کرد.
- جذب تکنیک های فیلم سازی خواهند شد.
- شروع به استفاده از تکنیک های تولید فیلم خواهند کرد.

ابزارهای آموزشی

یک فیلم کوتاه یا برنامه تلویزیونی

اجرای طرح درس

تماشا کردن، فکر کردن، شکل دادن یک دیدگاه

درباره یک برنامه تلویزیونی که دانش آموزان می بینند و یا با آن آشنا هستند گفتگو کنید. در این گفتگو از سوال های زیر شروع کنید:

- آیا آن برنامه را دوست دارید؟
- چه چیزی از آن برنامه بیشتر از همه برای شما جذاب است؟
- آیا بخشی در آن هست که دوست نداشته باشید؟
- در این برنامه تلویزیونی، چه چیزهایی هستند که می توانستند به شکل واقعی در جهان اتفاق بیافتند؟

- آیا چیزی هست که در این برنامه تلویزیونی اتفاق می افتد در صورتی که هرگز در جهان واقعی اتفاق نیافتاده است؟
- آیا در این برنامه موسیقی هم پخش می شود؟ آیا آهنگی که با آن برنامه شروع می شود جذاب است؟
- آیا از جلوه های ویژه در آن استفاده شده است؟
- شخصیت مورد علاقه ی شما در این برنامه تلویزیونی کدام است؟

فعالیت ها

- یک نقاشی از یک شخصیت در این برنامه تلویزیونی بکشید و او را در حالت انجام کاری بکشید که معمولاً در آن فیلم، در حال انجام آن است.
- یک نقد بر آن برنامه تلویزیونی بنویسید و بنویسید که چرا مردم باید یا نباید آن برنامه را ببینند.

شعارها و حرف ها

شخصیت ها در برنامه تلویزیونی و فیلم ها اغلب شعارها یا تکیه کلام هایی را به کار می برند:

- از دانش آموزان بخواهید که برخی از تکیه کلامها، حرف ها یا شعارهایی را بگویند و سپس همکلاسی هایشان حدس بزنند که آنها مربوط به چه برنامه یا فیلمی هستند.
- تعداد دانش آموزانی که برنامه را دیده اند و ندیده اند را روی نمودار بیاورید. آیا همه می توانند تکیه کلام ها را تشخیص دهند؟
- درباره اینکه آدم ها در دنیای واقعی چطور صحبت می کنند، فکر کنید. لیستی از تکیه کلام هایی که مردم عادی از فیلم ها یاد گرفته اند و معمولاً تکرار می کنند را تهیه کنید. چند بار در ساعت آنها را می شنوید؟ در روز چند بار؟ چه شعار یا تکیه کلامی را بیش از همه می شنوید؟

فعالیت

- چه شعارها و تکیه کلام هایی از تلویزیون، فیلم و تبلیغات معمولاً در مغز شما می چرخد؟ یک تصویر از مغزتان با تمام تکیه کلام و شعارهایی که در دنیای واقعی و رسانه ها در مغز شما وجود دارد، بکشید.
- تصویر دوم را دوباره از مغزتان بکشید ولی این بار مغزتان را پر از شعارها و تکیه کلام هایی بکشید که توسط آدم های اطراف تان مثل والدین، معلم ها، دوستان و مربی های تان تکرار می شوند.

کشف برخی از تکنیک های فیلم سازی

تلویزیون و فیلم بخشی از پیام خود را بدون استفاده از کلمات انتقال می دهند. زبان فیلم شامل موسیقی، نورپردازی، زاویه دوربین، لباس ها، تدوین و دیگر تکنیک ها است؛ چیزی که ما تقریباً در سطح نیمه خودآگاه درک می کنیم. ما می توانیم به کودکان کمک کنیم تا بتوانند این عناصر را نامگذاری کنند و کشف کنند که چگونه سازندگان برنامه های تلویزیونی و فیلم ها این تکنیک ها را برای خلق فضای فیلم و ساخت معنا استفاده می کنند.

اصطلاحات زیر را برای صحبت کردن درباره فیلم مرور کنید:

شات: یک بخش کامل از فیلم بدون هیچگونه برشی است که می تواند از چند ثانیه تا چندین دقیقه باشد.
کات یا برش: نقطه ای است که دو شات مختلف با هم یکی می شوند.
محو شدن یا وایپ: زمانی است که یک شات در صفحه محو می شود و یک شات دیگر جای آن را می گیرد.
شات ری اکشن: یک شات که از صحنه برش داده می شود تا واکنش کاراکتر فیلم را به آن نشان دهد.

فعالیت ها

شکار تکنیک ها

به همراه کل کلاس، یک بخش از یک ویدئو یا برنامه تلویزیونی را که مناسب سن دانش آموزان است، ببینید. به خوبی به آن نگاه کنید تا بتوانید انتخاب های خاصی که سازنده فیلم در فیلم به کار برده است را تشخیص دهید.

برنامه های تلویزیونی و فیلم ها میتوانند داستانهایی یکپارچه به نظر برسند.

- تعداد شات هایی که در طول یک دقیقه به کار رفته است را بشمارید.
- یک وایپ را پیدا کنید. چند وایپ مختلف می توانید در میان صحنه ها پیدا کنید؟ فکر می کنید چرا آنها استفاده شده اند؟
- به موسیقی پس زمینه دقت کنید. این موسیقی چه احساسی در شما را بر می انگیزاند؟
- صداها و تصاویری که فکر می کنید احساسات مخاطب را تحت تاثیر قرار می دهند را شناسایی کنید. (به نورپردازی ها و کات ها توجه کنید.)
- به چگونگی استفاده از دوربین توجه کنید. کلوزآپ، مدیوم شات و واید شات ها را پیدا کنید. آیا می توانید یک شات با زاویه پایین پیدا کنید؟

از دانش آموزان بخواهید تا این فعالیت ها را با یکی از همکلاسی های خود انجام دهند:

- چند قدم دور از هم بایستید و به یکدیگر از فریمی که با دستان خود ساخته اید، نگاه کنید.
- اکنون برای گرفتن یک کلوز آپ زوم کنید یعنی چند قدم نزدیکتر بیایید تا جایی که از فریم دستان خود تنها صورت دوست خود را ببینید.
- حال آنقدر جلو بیایید که تنها بخشی از چهره ی دوست خود را در فریم دستتان ببینید و یک کلوز آپ نزدیکتر بسازید.
- وقتی اینقدر زیاد به همکلاسی خود نزدیک می شوید، چه حسی دارید؟
- چند قدم عقب بیایید و زوم بک کنید تا جایی که همکلاسی خود را تنها از سینه به بالا ببینید. (مدیوم شات)
- از این فاصله سعی کنید درباره ی اینکه هر کدام از شات ها چه احساسی در شما به وجود آورد صحبت کنید. در عین حال که دارید صحبت می کنید چند قدم عقب تر بیایید و یک شات دور، از همکلاسی خودتان بگیرید.
- این دور شدن شما چه تاثیری بر مکالمه گذاشت؟
- یک فاصله معقول با همکلاسی تان تعیین کنید و دو تا صندلی بیاورید.
- از همکلاسی خود بخواهید تا روی صندلی برود و از بالا به شما نگاه کند؛ در عین حال که شما از پایین به او نگاه می کنید.
- همکلاسی شما از این زاویه که شما به او نگاه می کنید چگونه به نظر می رسد؟ جای تان را عوض کنید.
- اکنون که در روی صندلی ایستاده اید، همکلاسی شما از این زاویه چگونه به نظر می رسد؟
- قلم بردارید و روی کاغذ یک شخصیت بکشید.
- سعی کنید کاراکتر خود را از زاویه پایین بکشید.
- اکنون او را از زاویه بالا بکشید.
- چه زاویه ای باید بکشید تا کاراکتر شما قوی و بزرگ به نظر بیاید و چه زاویه ای باید بکشید تا کاراکتر شما کوچک و بی اهمیت به نظر بیاید؟

مدیوم شات به شما می گوید بین دو نفر چه چیزی در حال رخ دادن است. کلوز آپ به شما اطلاعاتی درباره احساسات می دهد.

صدای هشدارآمیز

موسیقی و صدا ابزارهای قدرتمندی برای داستان گویی هستند. در اینجا فعالیت هایی ارائه شده اند تا گوش های شما را نسبت به موسیقی حساس تر و تیزتر کنند. (معلم ممکن است بخواهد تا یک بخش از ویدئو را برای این تمرین، دوباره پخش کند).

- همزمان که به ویدئو نگاه می کنید به آن با دقت گوش دهید. به موسیقی که پخش می شود توجه کنید. آیا آن را دوست دارید؟ در چه بخش هایی از فیلم، موسیقی استفاده شده است؟ به دقت گوش دهید که ببینید در چه بخشی موسیقی باعث شده است که آن بخش از فیلم جالب تر به نظر بیاید. موسیقی چه بخشی از فیلم باعث می شود شما احساس خاصی را تجربه کنید؟ بخش یا بخش هایی از فیلم را پیدا کنید که با استفاده از موسیقی می خواهد به شما بگوید که یک اتفاق در حال رخ دادن است یا نزدیک است که اتفاق بیافتد.
- بخشی از فیلم یا ویدئو یا برنامه تلویزیونی را با چشمان بسته تماشا کنید. آیا می توانید حدس بزنید چه اتفاقی در حال افتادن است؟ چقدر می توانید داستان را با چشمان بسته متوجه شوید و دنبال کنید؟ چقدر از حال و هوا و اتفاقات داستان به واسطه صدا و موسیقی منتقل شده اند؟
- اکنون چشمان خود را باز کنید و فیلم را ببینید اما صدای فیلم را قطع کنید. آیا می توانید متوجه داستان شوید و داستان را دنبال کنید؟ کدام آسان تر است؟ اینکه بدون صدا ببینید یا بدون تصویر؟

داستان خودتان را بگویید

به دانش آموزان بگویید اکنون این فرصت در اختیار آنهاست تا بتوانند تکنیک هایی را که تاکنون یاد گرفته اند را امتحان کنند.

کلاس را به چند گروه تقسیم کنید و از هر گروه بخواهید تا یک استوری برد را طراحی کنند و در آن قصه خود را به صورت تصویری بگویند (در ۶ تصویر یا بیشتر).

از آنها بخواهید نمایشنامه آن را بنویسند.

از گروهها بخواهید تا با استفاده از یک دوربین جلوه های ویژه را خلق کنند. یکی از جلوه های ویژه که جالب است و انجام آن هم راحت است این است که یک فرد را از تصویر محو کنیم:

- همینطور که دارید فیلم می گیرید، از یک نفر بخواهید تا وارد کادر شود.
- زمانی که آن فرد به وسط فریم رسید، فیلم گرفتن را قطع کنید اما دوربین را همانجا بگذارید و آن را از جایش تکان ندهید.
- از فرد بخواهید از کادر بیرون برود و اکنون از صحنه بدون آن شخص فیلمبرداری را ادامه دهید.
- اکنون به فیلم نگاه کنید. می بینید که فرد در وسط فیلم ناپدید می شود.
- اکنون از گروهها بخواهید یک نفر را در فیلم شان ناپدید کنند.

- از آنها بخواهید سعی کنند که لباس یا کلاه یک نفر را در وسط فیلم در آورند و دوباره آن را بر سرش بگذارند بدون اینکه در فیلم نشان داده شود که عوض کردن کلاه توسط چه کسی انجام می شود. بدون اینکه معلوم شود قدم می زنید، به دوربین نزدیک شود یا کاری کنید که انگار کفش ها زودتر از شما در فیلم وارد کادر می شوند.
- چه جلوه های تصویری دیگری می توانید با استفاده از نگه داشتن فیلم و شروع کردن دوباره آن بدون اینکه دوربین را حرکت دهید، خلق کنید؟

از دانش آموزان بخواهید فیلم خودشان را بسازند و آن را در کلاس نشان دهند.

ارزیابی

مشارکت در کلاس

تکمیل کردن کارهای کلاسی و استوری برد

منبع: ترجمه شده از وبسایت مدیا اسمارت